

JOSEP ROVIROSA OLIVÉ, secretari general de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient núm. 32/2022 els membres del Consell de la Informació de Catalunya van adoptar per unanimitat i en reunió de data 30 de gener de 2023 el següent acord, segons la documentació de l'expedient:

Expedient núm. 32/2022

ASSUMPTE: Queixa online de J. M F., presentada el dia 7 d'agost de 2022, sobre la publicació al **Diari Més** d'una notícia signada per Anna Ferran Balsells, periodista d'aquest diari, amb imatges del fotoperiodista Tjerk Van Der Meulen, que segons la demandant podria transgredir el criteri 7 del Codi Deontològic del Col·legi de Periodistes de Catalunya.

La queixa fa referència a la notícia titulada "*Pinturas Jalef, la teva nova referència en solucions decoratives*", publicada el dia 22 de juny de 2022 a la pàgina 10 del número 4.570 del **Diari Més**, signada per la periodista Anna Ferran Balsells, amb fotografies del fotoperiodista independent Tjerk Van Der Meulen.

L'enllaç a la publicació és: <https://issuu.com/mestarragona/docs/diarimestgna4570>

La persona que presenta la queixa exposa que "*es tracta d'una notícia maquetada igual que les altres*" sense que resulti fàcil identificar gràficament el seu caràcter estrictament publicitari. També comenta que el redactat sembla escrit per la mateixa botiga, doncs "*la peça no té res de periodisme, sinó que es dirigeix als possibles clients de l'empresa*". I que tot plegat podria ser un engany per als lectors del diari.

La demanant es pregunta com es pot saber si la publicació del Diari Més té algun interès periodístic o respon, exclusivament, a un patrocini encobert, fet que suposaria una "*degradació del prestigi del diari i dels que han signat la peça informativa*".

CODI DEONTOLÒGIC

La persona que formula la queixa considera que la notícia pot representar una vulneració del criteri 7 del Codi Deontològic, especialment el que es descriu en el segon paràgraf.

Criteri 7: Evitar el conflicte d'interessos

No es poden acceptar mai retribucions o gratificacions de tercers per promoure, orientar o publicar informacions i opinions. La recepció d'obsequis promocionals o commemoratius no pot ultrapassar el criteri estricte de la cortesia, segons els barems establerts per les organitzacions periodístiques. Tampoc no és admissible simultaniejar l'exercici del periodisme amb altres activitats remunerades que posin en perill els principis de veracitat i independència.

Cal rebutjar les fórmules de promoció o publicitat sota l'aparença deliberada d'informacions periodístiques.

Com a norma genera, els professionals de la informació han d'evitar qualsevol situació de conflicte d'interessos, ja sigui d'àmbit polític, comercial, econòmic, financer o familiar, que posi en qüestió la credibilitat i imparcialitat de la seva funció.

AL·LEGACIONS

El CIC va traslladar la queixa al Diari Més perquè fes les al·legacions que considerés oportunes. Aquestes van ser rebudes el dia 9 de setembre de 2022, signades per Marc Just Mallafré, director general de Tamediaxa, S.A., empresa editora del Diari Més.

Les al·legacions matisen algunes de les consideracions fetes en la queixa i en qüestionen d'altres, amb les següents argumentacions:

- *L'espai que ocupa l'article publicitari està perfectament diferenciat de la resta, tant per la utilització d'una tipografia diferent com per l'ús d'un fons de color que delimita el contingut i que no s'utilitza en cap altre element informatiu del diari.*
- *Des de la creació del diari, fa 18 anys, sempre s'ha diferenciat el contingut comercial i mai fins ara no s'ha rebut cap queixa al respecte.*
- *L'article està signat per una redactora de la publicació, però aquesta només signa articles de caire comercial, ja que és redactora de "continguts especials", tal com s'indica a la manxeta de la publicació. De fet, aquest és un servei que ofereix el diari als seus clients (treballar continguts de manera professional).*
- *L'autor de les fotografies que apareixen a l'article és un fotògraf autònom, que no forma part de la plantilla del diari.*
- *A més de la diferenciació tipogràfica i del fons de color de l'article, aquest està encapçalat, com a concepte d'accés, per l'expressió "Establiment recomanat", que ja dona a entendre el caràcter comercial de l'article en qüestió.*

CONSIDERACIONS

Tal com s'informa en el subtítol de la notícia (veure enllaç més amunt), la seva publicació coincideix amb l'obertura d'una nova botiga a Reus, la primera de Pinturas Jafep a la demarcació de Tarragona. Aquest és possiblement l'únic aspecte de la notícia amb un cert interès periodístic.

Pel que fa a la resta del contingut, es tracta de publicitat en estat pur. Com a mostra, n'hi ha prou amb l'inici del primer paràgraf, que diu així:

"Vols aprofitar aquest estiu per pintar casa teva? Ets un professional de la pintura que busca sempre la millor qualitat a uns preus competitius? Recorda aquest nom: Pinturas Jafep..."

L'article està encapçalat amb l'expressió "Establiment recomanat", sense que quedi clar qui fa la recomanació, si el mitjà o el propi anunciant. De fet, a la pàgina 6 de la mateixa publicació, apareix un altre article, en aquest cas sota l'expressió "Espectacle recomanat", referit a un proper concert musical, signat en aquest cas per la pròpia Redacció del mitjà. No queda clar, tampoc, en quin sentit s'han d'interpretar aquestes recomanacions.

La presentació gràfica d'aquesta notícia de la pàgina 6 és igual que la que ha generat la queixa i que, en les al·legacions, el mitjà justifica com a diferenciadora dels continguts publicitaris: canvi tipogràfic, requadre amb fons de color i encapçalament amb la paraula Recomanat. Sense anar més lluny, en un breu de la pàgina 2 del mateix diari que fa referència a una activitat municipal, s'utilitza una tipografia i un fons de color similars al del cas que ens ocupa.

En un altre ordre de coses, no sembla que hi hagi cap necessitat de que un periodista del mitjà hagi de signar una peça de les característiques de la que estem tractant en aquest expedient.

La manca de claredat en els enunciats, sumada a la discretíssima diferenciació gràfica del contingut respecte de la resta d'informacions de la publicació, i al fet d'anar signat l'article per una periodista del mateix mitjà, contribueixen tots plegats a crear una ambigüitat poc propícia al pacte de confiança que sempre hauria de prevaler en la relació entre el mitjà i la seva audiència.

Analitzada la queixa presentada per J. M F., a la vista de les al·legacions rebudes i les consideracions anteriors, entenem que:

- a) La diferenciació de la maquetació de l'article respecte a la resta de contingut no és suficient per assegurar una interpretació clara de la seva finalitat.
- b) L'encapçalat "Establiment recomanat" no deixa clar qui és que realment fa la recomanació, cosa que pot confondre a les persones que llegeixen l'article.
- c) La signatura de l'article per part d'una periodista del diari, encara que estigui adscrita a una àrea específica de treball diferent de la d'informació general, pot contribuir a confondre els lectors i lectores.

De conformitat amb la ponència, el Consell de la Informació de Catalunya adopta el següent

ACORD:

El CIC considera que hi pot haver hagut vulneració del criteri 7 del Codi Deontològic, en allò que es descriu en el seu segon paràgraf:

"Cal rebutjar les fórmules de promoció o publicitat sota l'aparença deliberada d'informacions periodístiques."

Recomanem al **Diari Més** que, a fi d'evitar incórrer en aquesta vulneració del Codi Deontològic, procedeixi a substituir l'expressió "recomanat" per "espai patrocinat", "espai publicitari" o qualsevol de similar que eviti confondre l'audiència amb l'ambigüitat amb que actualment s'anuncien aquests tipus d'articles.

Pel que fa a la resta de consideracions incloses en la queixa rebuda pel CIC, es pot considerar que:

- La contribució del fotoperiodista aportant les imatges que il·lustren l'article no té cap impacte en l'assumpte objecte de la queixa.
- El contingut de l'article, no obstant, és tan clar que difícilment pot induir algú a confondre'l amb quelcom més que un missatge comercial.

I per que així consti s'estén la present certificació, amb el vistiplau del president, a Barcelona en data 31 de gener de 2023. Certifico.

Vistiplau
Josep Carles Rius
President

Josep Rovirosa
Secretari General